

לודמיר

מקושרים לצדיק מאז ועד היום

להפצת משנתו ותורתו הבהירה של
הרה"ק רבי שלמה מקארלין זי"ע
סיפורים ותולדותיו, ותולדות זרעו אחריו

סמון לציין הרב הקדוש
רבי שלמה מקרלין זצוק"ל הי"ד

| גליון 107 |

פרשת תולדות תשפ"ג

שבוע של חיים

מתורתו של רבינו ותלמידיו הק'

פרשת תולדות

ויצחק בן ישישם שנה בלדת אתם (כה, כו).
וברש"י, י' שנים הללו צפה והמתין לה כמו שעשה
אביו לשרה, כיון שלא נתעברה ידע שהיא עקרה
והתפלל עליה. ושפחה לא רצה לישא לפי שנתקדש
וכו'. ויש להבין, למה ליה לרש"י לבאר הטעם שלא
רצה לישא שפחה, הרי גם לולא כך היה לו להתפלל
על רבקה שתפקד. וביאר כ"ק אדמו"ר הזקן זי"ע
וזה לשון קדשו: בנערותי הייתי סובר כי דבר קל
הוא להתפלל ולבקש רחמים בעד חברו. אבל באמת
התפילה היא עבודה הקשה מכל העבודות, והראיה
מפירוש רש"י הנ"ל, ומשמע שאילולי טעם זה היה
עושה כל האפשרויות בכדי שלא יצטרך לבא לידי
עבודה זו.

(ע"פ בית אהרן קמ"ד)

וישב יצחק ויחפרו את בארות המים אשר חפרו בימי
אברהם אביו וכו' (כו, יח). האבות הקדושים תקנו
כל התקונים ויחדו כל היחודים בעבודות הגשמיות,
בחפירת הבארות ובענין המקלות ובמרה הצאן,
וכמבואר בספרים. וכשבאו אנשי כנסת הגדולה
וראו שאי אפשר שיתנהג העולם במדרגות העליונות
האלו, ותקנו הברכות והתפלות והטמינו והצפינו כל
האורות וכל היחודים הכל בנוסח התפילה והברכות
וזה עד ביאת משיחנו במהרה בימינו, אמן.

(בית אהרן קמ"ד)

גשה נא ואמושך בני (כז, כא). וברש"י אמר יצחק
אין דרך עשו להיות שם שמים שגור בפיו, וזה אומר
כי הקרה ה' אלקיך. ולכאורה קשה, הלא מסתמא
היה יעקב יותר נזהר מלהוציא שם שמים מפיו. אך
מצינו בגמרא תיבת 'שגור' מלשון היסק והבערה,
כמו שגרא תנורא (שבת קט:). וזה הוא כונת רש"י
הקדוש, שיצחק שמע שיעקב הזכיר את השם בגודל
התלהבות וחמימות, ואמר יצחק אין דרך עשו להיות
שם שמים בפיו, היינו שאין עשו מזכיר את השם
בחמימות כל כך.

(ספרן של צדיקים, בשם כ"ק אדמו"ר הסיק מסטאלין זי"ע)

הקול קול יעקב והידים ידי עשו (כז, כב). ובמדרש
רבה (סה, כ), כל זמן שקול יעקב נשמע בבתי
כנסיות ובבתי מדרשות אין ידי עשו שולטין.
פירוש, כל זמן שקול יעקב נשמע בתפילה, אין
ידי עשו שולטים - הידים רומזים להמדות וכל זמן
שהקול כו' אין ידי המדות והרע של עשו הסט"א
שולטים.

(בית אהרן קלא, א)

קדושת הקדוש

אמרים מוכתרים, יקרים ומאירים, מתוך הספר
'קדושת הקדוש' הנמצא בשלבי עריכה

התקשרות לצדיק

פעם אחד למד בעין יעקב מענין רב־שקה (מלכים א' פרקים יח-ט), ואמר להעומדים לפניו
שכל כוונת רב־שקה היתה לנתק אותם מאמונת חזקיה. כי כל כוונתו היה כי חזקיה היה
צדיק יסוד עולם, והיה רוצה לנתק אותם ממנו, וכיון שהיה מנתק אותם ממנו היה לוקח
אותם לעצמו.

(בית אהרן כו, א)

עיטורי קדוש

כאשר עלה לירושלים רב־שקה שר צבאו
של סנחריב, נשא נאום בשם המלך סנחריב
(מלכים א' יח, כט-לב): כה אָמר המֶלֶךְ אֶל
יִשְׂרָאֵל לָכֶם חֲזַקְיָהוּ כִּי לֹא יוּכַל לְהַצִּיל אֶתְכֶם
מִיָּדוֹ, וְאֵל יִבְטַח אֶתְכֶם חֲזַקְיָהוּ אֶל ה' לֵאמֹר
הֲצַל יִצְיָלְנוּ ה' וְלֹא תִתֶּן אֶת הָעִיר הַזֹּאת
בְּיַד מֶלֶךְ אֲשׁוּר, אֶל תִּשְׁמְעוּ אֶל חֲזַקְיָהוּ כִּי
כֹה אָמַר מֶלֶךְ אֲשׁוּר עֲשׂוּ אֵתִי בְרָכָה וְצֵאוּ
אֵלַי וְאָכְלוּ אִישׁ גִּפְנוֹ וְאִישׁ תְּאֲנָתוֹ ... וְחִיו
וְלֹא תָמְתוּ וְאֶל תִּשְׁמְעוּ אֶל חֲזַקְיָהוּ.
וצריך להבין, מה נוגע כאן כל כך ענינו
של חזקיהו שכופל ומשלש את ההתייחסות
אליו; והרי טענתו היא טענה מצד עצמה,
שלא יוכלו להנצל ממלך אשור, ועל כן טוב
להם שייכבדו.

אלא, שענין רחוני היה כאן. בידעו שהמפתח
להצלחתו הוא באם יצליח להפריד את
ישראל מחזקיהו, שכאשר אינם מאוחדים
ומקורבים לחזקיהו, אזי יש כח לסנחריב
לנצחם - על כן התמקד הרבה בנקודה
זו, לעורר בהם מחשבות והרהורים כנגד
ההתקשרות בחזקיהו.

מעלת ההתקשרות

על דרך זה מצינו גם בדברי תלמידו של
רבינו כ"ק הסבא קדישא מסטאלין זי"ע,
אשר למד מדברי רב־שקה את גודל מעלת
ההתקרבות לצדיק, עד כדי כך שכל
העשיות הטובות שעושה האדם, נחשבות
כאילו עשאן הצדיק והן עשיות מעולות
ושלימות. וכך לשונו:

"המקורב להצדיק, כל העשיות
טובים כאילו עשאם הוא, ולכן
כל חפצו של סנחריב היה
להפרידם מחזקיהו".

יסוד החסידות

ידוע שאחד היסודות עליהם הושתתה י' דרך
החסידות, הוא אמונת צדיקים, ושזהו
הנקודה המרכזית שעליה סובב והולך כל
ענין התקשרות לצדיקים והביטול אליהם.
וכל זה הוא חלק בלתי נפרד מכל כללי
העבודה שחידש מרן אור שבעת הימים
הבעש"ט הק' ותלמידיו הבאים אחריו
בקודש, ובלעדה לא דרך האדם על מפתן
החסידות.

בדרך הקודש של רבינו העמיד דבר זה
ליתד בל תמוט, והפליג בזה רבות.

התקשרות לצדיק - התקשרות לשכינה
ובאמת, ענין זה של התקשרות לצדיקים
מובא כבר בדברי חז"ל, שלמדו ממקרא
מפורש שמצות עשה היא להידבק בחכמים.
וכך הוא לשון הרמב"ם [פיו מהלכות
דעות ה"ד]: מצות עשה להידבק בחכמים
ותלמידיהם כדי ללמוד ממעשיהם, כענין
שנאמר "ובו תדבק", וכי אפשר להידבק
בשכינה? אלא כך אמרו חכמים בפירוש
מצוה זו "הדבק בחכמים ותלמידיהם".

ומקורו ממסכת כתובות דף קיא ע"ב, דכך
איתא שם:

"וכי אפשר לו לאדם לידבק בשכינה, והא
כתיב 'כי ה' אלקיך אש אוכלה הוא' (דברים
ד, כד). אלא כל המשיא בתו לתלמיד חכם,
והנושא בת תלמיד חכם, והמהנה תלמיד
חכם מנכסיו - מעלה עליו הכתוב כאלו
נדבק בשכינה".

דברי רב־שקה

ובזה מבאר רבינו את המסופר
בפרשת חזקיהו מלך יהודה
וסנחריב מלך אשור.

סיפור מאילנא דחיי

רבינו הקדוש • צדיקי דורו • הדבקים בחיים

המנזר ששקע באדמה

אשר כתבתי מעודי, וכך תובילו אותי לבית העלמין, וכך בעזרת השם נזכה לבטל את הגזרה..."

רעדה אחזה את העסקנים בשומעם את דברי הרב, אך הם נצרו בליבם את ההוראה כדי לקיימה בהגיע יום פקודה.

הגיע יום ה' כסלו, שנת ה'שצ"ב. המהרש"א הקדוש הסתלק לבית עולמו. כל בני העיריה השתתפו בהלוויה ההמונית, חולקים כבוד לרבם הנערץ הקדוש והטהור. גם את פקודת הרב, אותה מסר למקורביו ראשי הקהילה, לא שכחו, ואכן הונחו על גבי המיטה ערמת ספריו זה על גבי זה.

וכך הלך מסע ההלוויה והתקדם, עד אשר הגיעו סמוך לבית העלמין. שם אולצו לסטות לכיוון המנזר הטמא ולצעוד על ידו כפי הגזרה הנוראה.

אלא שלא הייתה פעם זו ככל הפעמים הקודמות...

קהל המלווים והמיטה ניצבו מול בית הטומאה המתנשא, ואז, באותו רגע, קם ממיטתו, לא פחות ולא יותר... הנפטר, המהרש"א הקדוש - - -

המהרש"א התיישב במיטה, נטל בידו את חיבוריו והחל מעיין בהם.

פחד איום שיתק את הכל, דממת מוות מוחלטת שררה. המהרש"א הקדוש שכבר אינו בין החיים אחז בספריו, הפך ודפדף בין הדפים.

ואז אירע דבר נורא: עם כל דף שהרב הקדוש הפך - שקע

בנין הכנסייה מעט בעומק האדמה. עוד דף מעביר המהרש"א

- ולעומתו צוללת הכנסייה עוד בתהומות. עוד דף ועוד דף, עד

ששקע בית הטומאה כולו על יושביו חיים שאולה.

ואז עצם המהרש"א הקדוש את עיניו וחזר להיות נפטר כשהיה.

למן אותו היום פסקה לה הגזרה ויהודי אוסטראה נשמו לרווחה.

לכבוד היארציית של המהרש"א הקדוש רבי שמואל אליעזר הלוי

איידלס ב"ר יהודה, ה' כסלו. בשבחו אמר הבעש"ט הקדוש: "לו

ידע העולם את גדולת המהרש"א - היו גוחנים ונושקים את

עפר קברו."

זכותו יגן עלינו ועל כל ישראל אמן.

סבל רבות סבלו יהודי העיר אוסטראה, השוכנת במערבה של אוקראינה, מן הגויים המקומיים הרשעים.

עיר מלאת תלמידי חכמים ואנשי מעלה היתה אוסטראה מאז ומתמיד, וערליה הזדונים מרבים היו להציק להם לעיתים קרובות בשלל דרכים מרושעות. אחת מהן הייתה גזרת ההלוויות.

גזרת ההלוויות שגזרו ברוב רשעותם הגויים על תושבי יהודי אוסטראה קבעה, כי בכל הלוויה שתערך בעיר, חובה על כל המלווים, בזמן ההליכה לעבר בית הקברות היהודי - לשאת את המיטה ולחלוף בדווקא בסמיכות למנזר הטמא, ששכן בסמוך לבית העלמין.

בבושת פנים ובלידת ברירה היו היהודים מהלכים בזמני ההלוויות לעבר המנזר ומשם לעבר בית הקברות, לקבור את מתם. בכל פעם בה היו מגיעים מול מבנה בית הגילולים הטמא והמשוקץ, היו סופגים ביזיונות חמורים מצד כמרי הכנסייה, ופעמים רבות אף הגיע הדבר לכדי הכאות קשות. לא זו בלבד, אלא שבאותה כנסייה משוקצת ישבו חבר כמרים מרושעים, אשר הפעילו מיני כוחות טומאה חזקים, שהיו מבלבלים את דעתם של קהל הצועדים בלוויה, ולפעמים אף גרמו להם למחשבות זרות של עבודה זרה, רחמנא ליצלן.

רבה של אוסטראה הידוע ביותר מכל הזמנים, היה רבי שמואל אליעזר איידלס,

המהרש"א הקדוש, עד שיש הקוראים את שם העיר 'עיר

המהרש"א'. בית כנסת גדול ומפורסם היה לו למהרש"א בעיר,

אחד מבין היחידים שהיתה בו קדושת בית הכנסת ממש והיו

אסורים בו האכילה והלינה.

יום אחד, ביקש המהרש"א הקדוש מבני ביתו שיזמנו אליו את

עסקני וטובי העיר, כי ברצונו למסור להם בקשה חשובה.

הבקשה הגיעה לאוזניהם של מנהלי הקהילה, ואלו אצו חיש

מהר לבית הרב לשמוע את רצונו ובקשתו.

אמר להם המהרש"א: "הנה רואה אני כי היינו ללעג וקלס בידי

גויי העיר הרשעים, נחשבנו כצאן לטבח. החלטתי כי מן ההכרח

לשים קץ לחרפה ולביזוי הנורא. אי לכך אבקשכם, כי כאשר

גיע זמני להיפטר מן העולם, הניחו נא על מיטתי את כל ספריי

חידת השבוע

ילדי רבנו שלמה

החיים בלודמיר בעבר ובהווה

החיים בלודמיר

חידה: כיצד נעלם המנזר הטמא בעיר אוסטראה?
הפתרון לחידה מופיע בעלון זה.

כדי לענות על החידה יש לחגי לקו לודמיר 02-3011122, להכנס לשלוחת הילדים - שלוחה מספר 0, ולפעל לפי ההוראות. בין הפותרים נכונה תגורל זכות רכישת ספרים. את התשובה יש לשלוח עד יום ראשון פרשת תולדות. הזוכים בהגרלה לפרשת וירא: יוחנן וינברג, ירושלים.

אוצרות ומשגים

של האברך הנעלה היושב בירקתי בית המדרש והוגה בתורה הקדושה בהתמדה ללא הפסק. האברך היה כמובן רבנו שלמה. "אוי" קרא ר' צבי "האברך הצדיק רבי שלמה הוא התבטת הנכונה עבורי. אגש אליו מחר בבקר ואציע לפניו את העסקה..."
ואכן למחרת לאחר תפלת שחרית, נגש ר' צבי למקומו של רבי שלמה ולחש על אָזְנו: "האם אוכל לשוחח עמך על דבר מה?"
"בנדאי" ענה רבנו שלמה במאור פנים, ור' צבי החל בדבריו:

"הן גדלתי וגם זקנתי וקרבו ימי למוות. ברצוני שיאמרו אחרי קדיש לאחרי פטירתי. אמנם יש לי כמה בנים נעלים ויראי שמים, אולם רצוני שכבוד תורתו גם כן יאמר קדיש. רצוני לזכות בזכות הגדולה הזו, ובשכר זאת מועיד אני סכים כסף גדול עבורכם, ממנו תקבלו מענק חדשי למשך זמן רב."
רבי שלמה הסכים, והסכם נחתם בין השניים. המשך הספור יבוא בעז"ה בשבוע הבא.

חלום באישון לילה - פרק א

באותה תקופה בה טרם התגלה רבנו ועדין לא נודעה קדשתו וגדלותו, לשב הרבי בהצנע לכת בבית המדרש ולמד והתפלל לא הרף. לעתים גם הוסיף ולמד תינוקות של בית רבן את התורה הקדושה, בעבור זאת היה מקבל כמה פרוטות כשכר, וכך יכול היה להביא לחם לפיות בני המשפחה.
אמנם טרם יצא שמו של הרבי הקדוש והתפרסם, אולם תושבי העירה, וכן האבות של הילדים שלמדו עם הרבי, הכירו היטב והבינו מיד כי קדוש הוא רבי שלמה ומורם מעם, ונהגו בו ביראת הכבוד.
כזה היה גם ר' צבי, יהודי זקן ובעל שיבה מתושבי העירה. מפלג היה בגילו ר' צבי, גופו הולך ונחלש וכוחו תש, מרגיש הוא פי קרוב יומו לעבר לעולם האמת שכלו טוב. וכיון שהרגיש כי עומד הוא לעזב את העולם - החל להתכונן לקראת יום הדין לפני בית דין של מעלה. והנה עלתה למול עיניו דמותו

שבת קודש פרשת תולדות תרפ"ט בלודמיר

רשימה היסטורית ומרתקת
אנו מוצאים בין כתביו היקרים מפז של החסיד הנודע הרה"צ ר' יצחק מנשה רוננפלד זצ"ל, אודות ביקורו של כ"ק מרן רבי אברהם אלימלך מקארלין זע"א הי"ד בשבת קודש פרשת תולדות בעיר הקודש לודמיר בשנת תרפ"ט (לפני 94 שנה) עם אמירתו היסודית על אם הדרך.
וכה רושם רבי יצחק מנשה בין עלי זכרונותיו עובדה שהינה לכאורה דו שיח של שאלה ותשובה בלבד עם הרבי - אך המוסר והלקח הגדול, הינו גדול ויסודי על הכלל הידוע שאין ביד